

Medfølelse, sorg og rystelse

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Terror: Angrepet 22. juli var et attentat mot vår fredelige sameksistens, et attentat mot arbeiderbevegelsen, AUF og livet på Utøya. Det var et overlagt massebord på uskyldige ungdommer, noen fortsatt barn. I disse dager føles det virkelig at fagbevegelsens og arbeiderbevegelsens gamle slagord, samhold gir styrke, er riktig, sier forbundsleder Jan Davidsen.

FOTO: KJELL OLUFSEN

Sverre til minne

Sverre Flåte Bjørkavåg ble gravlagt ved Indre Sula kirke i begynnelsen av august. Mer enn seks hundre venner, familie og lokale politikere fulgte Sverre til graven. Sverre var på jobb for Fagforbundet da terroristen angrep Utøya. Sverre var ungdomstillitsvalgt i Møre og Romsdal. Vi savner Sverre.

På Youngstorget

Fagforbundet Ungdom la ned roser og tente lys for de som døde på Utøya.

Side 4

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Terrorhandlingene og konsekvensene

Den 22. juli tok en høyreekstrem 32-åring livet av 77 mennesker. Åtte ble drept da en bombe gikk av i regjeringskvartalet i Oslo. 69 mennesker som var på AUFs sommerleir på Utøya ble også drept.

«Våre inderligste tanker går til de ungdommene som sitter skrekkslagne igjen, til deres familier og venner, og ikke minst til de pårørende og deres familier. Det er med stor sorg vi er vitne til at norsk arbeiderbevegelse på få timer har mistet så mange av morgendagens ledere. Dette er den svarteste dagen i norsk arbeiderbevegelses historie.»

(Fra LOs pressemelding).

Arbeidsgiverorganisasjonene NHO, Spekter og HSH har alle oppfordret sine medlemmer til å utvise ekstra forståelse ved behov for velferdspermisjoner etter de tragiske hendelsene i Oslo og på Utøya.

De politiske partiene ble enige om å innføre en pause i valgkampen fram til midten av august.

Konsertene med Åge og Sambandet
Fagforbundets planlagte konserter med Åge Aleksandersen og Sambandet i forbindelse med valget kommer til å bli gjennomført. Som en konsekvens av terrorhandlingene i Oslo og på Utøya vil innholdet og ramma rundt konsertene bli noe annerledes enn det det først

var lagt opp til. Samlingene vil bære mer preg av minne- og demokratimarkeringer enn valgkamp. Åge Aleksandersen og Sambandet forandrer på repertoaret.

– Fagforbundet jobber for et levende lokaldemokrati. Vi oppfordrer medlemmene våre og andre til å bruke stemmeretten nettopp for å styrke demokratiet. Derfor er konsertenes budskap viktigere enn noensinne. Vi skal også gi verdiene våre, omtanke, solidaritet og samhold et konkret innhold, ved å ta oss godt av hverandre. Dette skal vi gjøre sammen med Åge og Sambandet, sier leder av Fagforbundet, Jan Davidsen.

Enorme solidaritetsmarkeringer
I etterkant av terrohandlingene 22. juli ble det arrangert enorme solidaritetsmarkeringer rundt omkring i Norge, som fordømte terrorhandlingene og ga sin støtte til terrorens ofre og deres pårørende. LO og Fagforbundet oppfordret til deltakelse i disse markeringene, og det var en oppfordring som i aller høyeste grad ble fulgt.

Gjenreiseing av Utøya
Ungdommen i AUF bestemte allerede på

kvalden den 22. juli at de skal tilbake til Utøya når det er mulig. AUF har opprettet 22. juli-fondet til gjenreisning av Utøya.

Fagforbundet sentralt vil koordinere bevilgningen til Utøya med LO. Forbundets fagforeninger og fylkeskretser står fritt til å bevilge penger. Kontonummer til Utøyas venner: 9001.08.84941 (Sparebank1 Oslo Akershus AS. Postboks 778 Sentrum, 0106 OSLO. Kontoeier: AUF). Spørsmål og henvendelser kan sendes til friendsofutoya@gmail.com. Les mer på: <http://www.utoya.no/>

LO-medlemmer og forsikringer
SpareBank1 Skadeforsikring og SpareBank1 Livsforsikring går sammen om å ivareta kundene etter hendelsene på Utøya og i Oslo. LO-medlemmer kan ringe 02300 for å få den nødvendige hjelpen.

Det er ikke like enkelt å vite hvilke forsikringer som kan gjelde nå:

- Kollektive forsikringer gjennom LO-medlemskapet
- Eventuelle kollektive forsikringer gjennom forbunds- eller forenings-medlemskap
- Eventuelle forsikringer gjennom arbeidsgiver
- Eventuelle private forsikringer som reiseforsikring, ulykkesforsikring, barne- og ungdomsforsikring, livsforsikring og uførepensjoner m.m.

Dette kan være gjennom LOfavør, i SpareBank 1 eller i andre forsikringsselskap, for deg som medlem eller gjennom familietilknytning. Ved å ringe 02300 vil du få hjelp med å avklare det totale forsikringsforholdet i SpareBank 1. Ved forsikringer i andre forsikringsselskap tar du kontakt direkte dit.

Noen av forsikringene har unntak for terror i vilkårene. Det er valgt å se bort fra unntaket i denne omgang. Det er også bestemt å se bort fra egenandeler for ungdom og deltakere på Utøya.

Voldsoffererstatningsordningen
De skadede og etterlatte etter hendelsene på Utøya og i regjeringskvartalet kan søke om erstatning fra voldsoffererstatningsordningen. På regjeringas nettsider er det informasjon om denne ordningen.

INFORMASJONSAVDELINGA

Terrormistenkte Breivik i 2003: – Kamp mot Fagforbundet første prioritet

VG gjengir i sin nettutgave en liste Andreas Behring Breivik skrev i 2003, som aktiv nettdebattant. Lista er en gjen-

Jan Davidsen: Davidsen synger internasjonalen i Trondheim 1. mai i år.

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

nomgang av de viktigste tiltakene for «å svekke venstresiden».

Øverst på lista, med betegnelsen «1. pri» står «Vi starter med å svekke Kommuneforbundet (Som hater FrP fremfor alt). De vil bli svekket tilstrekkelig i løpet av 10 år. Kampen har startet».

Mørke motkrefter
–Jeg vil gjerne understreke at det ikke er sånn at vi i Fagforbundet hater Frp framfor alt. Vi ser bare veldig klart at politiken Frp står for skader medlemmene våre. For eksempel at de ønsker å privatisere og konkurranseutsette alle offentlige tjenester.

Det er underlig at det å ivareta lønns- og arbeidsforholdene til de lavest lønte i landet, det å jobbe for hele og faste stillinger og mot sosial dumping, betraktes som en trussel mot Frp og Behring Breivik, mener Fagforbundets leder Jan Davidsen. Han vil at Fagforbundets tillitsvalgte skal være oppmerksomme på hvilke krefter vi slåss mot.

– Vi har flinke tillitsvalgte som daglig

synliggjør det arbeidet vi gjør for medlemmene våre. Motkreftene eller høyrekreftene viser oss nå at det ikke bare er i andre land, land som vi ikke liker å sammenlikne oss med, at vold og terror er noe vi kan bli møtt med.

Fram, ikke tilbake
Innlegget til Behring Breivik ble postet 19. april 2003, under et halvt år før han selv hevder at hans påståtte terrornettverk var under planlegging. På dette tidspunktet var sammenslutningen mellom Kommuneforbundet og Helse- og sosialforbundet til Fagforbundet kun noen uker unna.

– Breiviks ønske om å svekke Fagforbundet har imidlertid ikke gått i oppfyllelse. I de åtte årene som har gått, har Fagforbundet satt stadig nye rekorder i antall medlemmer, og ligger nå over 100 000 høyere enn da han erklærte at «kampen har startet», sier Jan Davidsen.

KARI-SOFIE JENSSEN

Hvorfor har du sagt ja til å stå på en valgliste i årets lokalvalg? Hva har du tenkt å gjøre for Fagforbundet dersom du blir valgt?

Lillian Vangberg
Leder av Fagforbundet Bergen. 10. plass på valglista til Ap i Bergen

– Det at jeg står på valgliste i år handler jo om viljen til å gjøre noe med samfunnet. Det er derfor jeg er med i både Fagforbundet og Ap. Jeg satt i den lokale programkomiteen til Ap i år. Vi fikk inn dette med heltid/deltidsproblematikken. Jeg vil ha bemanningsnorm i barnehagene og ordentlige ansettelser i kommunen.

Reza Rezaaee
Plasstillitsvalgt for Fagforbundet, NAV Sagene. 3. plass på Rødt Oslo bystyreliste

– Jeg sa ja til å stå på Rødts liste i Oslo fordi jeg ble så engasjert av at LO i Oslo og Fagforbundet engasjerte seg i politikken i byen. Fagbevegelsen i Oslo må stille krav til byens lokalpolitikere, også etter at valget er over. Jeg vil bekjempe privatisering. De ansatte må få sette sitt preg på utviklinga av tjenestene.

Elin Kjøien Hansen
Medlem av Fagforbundet Sosiale Institusjoners Fagforening. 7. plass på Aps liste i Nord-Odal

– Jeg var i sin tid første kvinnelige medlem av styret i Oslo Sporveiers Arbeiderforening. Kommunepolitikk er viktig. Nord-Odal er et flott sted å bo, men vi har for få arbeidsplasser i kommunen. Lærlingeordningen må forbedres. Jeg har dessuten et hjerte som banker for bedre rusomsorg, og styrking av helse- og omsorgssektoren.

Eirik Faret Sakariassen
Ungdomstillitsvalgt i Fagforbundet Stavanger. 4. plass på Stavanger SVs bystyreliste

– Jeg vil ha et nytt flertall i Stavanger, som dessverre for øyeblikket er blå-sentrumsstyrt. Jeg vil kjempe for billigere boliger, spesielt for unge og læringer. Jeg vil ha vekk bestiller-/utførermodellen. Jeg vil ha gode velferdstjenester, og ingen konkurranseutsetting av noe som helst i neste periode.

oss fire på gangen

ILLUSTRASJON: TRUDE TIENSVOLD

FOTO: PRIVAT

FAKHRA SALIMI
Leder, MiRA-Senteret

KOMMENTAREN

La din røst bli hørt!

Valg er en sentral bærebjelke i et demokrati. Å velge representanter inn i viktige samfunnsinstitusjoner for å fremme vår sak er en fundamental øvelse i våre grunnleggende, demokratiske rettigheter. Det er derfor viktig for alle borgere å bruke sin stemmerett for å velge politikere som skal styre landet på lokalt og nasjonalt plan.

Det er viktig for minoritetsbefolkningen, og særlig nye innvandrere og flyktninger å vite at stemmeretten ikke har vært en selvfølge for alle i Norge. På syttitallet hadde innvandrere som beholdt sitt opprinnelige statsborgerskap og bodde i Norge i flere år, ikke rett til å stemme.

De kjempet lenge for å få stemmerett ved kommune- og fylkestingvalg, som på den tiden var forbeholdt norske statsborgere. I 1983 kom valgreformen. Den åpnet for at utenlandske statsborgere med tre års lovlig opphold i Norge fikk rett til å stemme ved kommune- og fylkestingvalg, mens det ved stortingsvalg fortsatt bare er norske statsborgere som kan bruke sin stemmerett. Blant stortingspartiene mener Fremskrittspartiet at generell stemmerett ved valg i Norge kun bør gjelde norske statsborgere.

Siden 1983 har stemmeberettigede blant minoritetsbefolkningen økt betraktelig. I store byer som Oslo er våre stemmer avgjørende for valgresultatet. Dette gir oss en viss grad av politisk makt og vi kan stille krav til de politiske partiene som styrer på lokalplan.

Kvinner med minoritetsbakgrunn er en viktig velgergruppe. For oss som arbeider med *empowerment* av kvinner var det gledelig å få bekräftet fra Statistisk Sentralbyrå at ved kommune- og fylkestingvalget

i 2007 var kvinner med minoritetsbakgrunn mer aktive i politikken enn menn, selv om det var store forskjeller mellom nasjonale grupper. MiRA-Senteret har derfor satt i gang en intensiv informasjonskampanje rettet mot minoritetskvinner med ikke-vestlig bakgrunn for å mobilisere dem til å bruke sin stemmerett. Vi mener at kvinner med minoritetsbakgrunn spiller en viktig rolle ved årets kommune- og fylkestingvalg.

Norge er et flerkulturelt samfunn. Men hvis minoriteter ikke deltar i demokratiske prosesser og bruker sin stemmerett, blir ikke deres saker satt på den politiske dagsordenen. Politiske partier er oppmerksomme på minoritetsbefolkningens maktpotensial, og prøver å fri til dem ved å innføre en integreringspolitikk. Er vi som minoriteter bevisste på vår egen påvirkningskraft gjennom valgdeltakelse, slik at vi kan sette premisser for denne integreringspolitikken? Statistikken fra tidligere lokalvalg viser dessverre at minoritetenes deltagelse i valgprosesser har vært svært lav. Den er særlig lav blant minoriteter med kortere botid i Norge og med dårlige språk- og samfunnskunnskaper.

Vi må gjøre en ekstra innsats for å få alle med, slik at valgresultatet blir representativt. Kommune- og fylkestingvalget er avgjørende for lokaldemokratiet og det er i lokalsamfunn våre barns framtid utformes. Det er store utfordringer knyttet til integreringspolitikk i skolene, på arbeidsplasser og ute i samfunnet generelt. Vi kan påvirke den politiske utviklingen ved å engasjere oss og stemme ved valget. Engasjer deg – la din røst bli hørt!

oss faglig kokebok

Gjør sosial dumping til en valgkamp-sak! Adecco-skandalen avslørte blant annet det store omfanget av innleide vikarer i kommunene. Det kan vi gjøre noe med.

Kommunelovens paragraf 39 åpner for innbyggerinitiativ. Et innbyggerinitiativ gir rett til å få en sak behandlet i kommunestyre eller fylkesting hvis to prosent av befolkningen eller 300 innbyg-

gere (500 for fylker) stiller seg bak et forslag.

Fagforeningene kan dermed sette i gang slike innbyggerinitiativ for å reise debatten om sosial dumping i sin kommune.

Vi har laget en ressurside som du finner på <http://innbyggerinitiativ.origo.no>. Her finner du forslag til vedtak, eksempler på underskriftslistor og en kort gjennomgang av formelle krav til innbyggerinitiativ. Dette kan dere bruke som dere vil eller lage eget.

For folk flest

Fagforbundet tror et slikt initiativ kan engasjere folk. Ta med underskriftslistor på stand og arbeidsplassbesøk. Ta kontakt med lokalavisa og send en utfordring til politikerne om å ta ansvar for å sikre anstendige lønns- og arbeidsvilkår i kommunen.

Vårt forslag til vedtak lyder: «Administrasjonen bes gå gjennom alle avtaler med bemanningsbyråer og andre vikarer og påse at de ansatte får betalt i henhold til gjeldende tariffavtale. Administrasjonen bes avslutte samarbeidet med bemanningsselskap som ikke betaler i henhold til «Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter». Vår kommune skal i størst mulig grad bemanne tjenestestedene med fast ansatt personale og faste vikarer».

I paragraf fem, forskrift nr 112/2008 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, heter det:

«Oppdragsgiver skal i sine kontrakter stille krav om at ansatte hos leverandører og eventuelle underleverandører som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale, el-

ler det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke. Dette gjelder også for arbeid som skal utføres i utlandet.

Oppdragsgiver skal kreve at leverandøren og eventuelle underleverandører på forespørsel må dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene til ansatte som medvirker til å oppfylle kontrakten.

Oppdragsgiver skal forbeholde seg retten til å gjennomføre nødvendige sanksjoner, dersom leverandøren eller eventuelle underleverandører ikke etterlever kontraktsklausulen om lønns- og arbeidsvilkår. Sanksjonen skal være egnet til å påvirke leverandøren til å oppfylle kontraktsklausulen.»

Denne forskriften er Norges implementering av ILO-konvensjon 94 og bør brukes i all kamp mot sosial dumping i kommunene.

utgiver: Fagforbundet
oss på nett: oss.fagforbundet.no
ansvarlig redaktør: tone.zander@fagforbundet.no
fagredaktør: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
i redaksjonen: randi.tevik@fagforbundet.no
anders.hamre.sveen@fagforbundet.no
ellisiv.solskinnsbakk.selines@fagforbundet.no
maria.wattne@fagforbundet.no

layout: berit.paulsen@fagforbundet.no
kjell.olufsen@fagforbundet.no
redaksjonen avsluttet: 12. august 2011
opplag: 18 500

trykk: Aktietrykkeriet

issn: 1891-2184

Minnemarkeringa som viste veg

Valkampopninga i Sogn og Fjordane vart i staden minne-konsert for Fagforbundsmedlem Hanne Kristine Fridtun som mista livet på Utøya.

Hanne Kristin Fridtun vart gravlagt i Stryn tidlegare same dag. – Hanne Kristin sin stol står tom her i dag. Ho skulle ha vore her, sa leiar i Fagforbundet Sogn og Fjordane Solveig Løvik Norevik før ho tende eit lys på scena. Hanne Kristin og dei andre ofra vart også minna med eit minutts tausheit, «Til ungdommen» og roser vart lagt ned i Førde etter konserten.

Markeringa vart også ei påminning om å sjå framover. Åge Aleksandersen sa det enklast og best:

– Vi representerer ein ny kvardag. Saman skal vi gå vidare, og det skal ingen drapsmann ta frå oss.

Kultur er samhald

Fagforbundet sin leiar Jan Davidsen understreka i appellen at kulturopplevingar er viktige for samhald og fellesskap. – Vi lagde desse konsertane fordi kultur gir oss gode opplevingar og samhald. At konsertane skulle få denne ramma og dette behovet for samhald, var det ingen som kunne sjå føre seg.

Ta ansvar

Fleire appellantar før konserten understreka ansvaret vi sit med. – Vi skal bruke røysteretten til å feie dei øydeleggjande kreftene av bana, slo Jan Davidsen fast.

Leiar i Fagforbundet Sogn og Fjordane Solveig Løvik Norevik er nøgd med markeringa. – Det vart ikkje slik vi hadde tenkt oss. Situasjonen ville noko anna,

men vi klarte å få til ei fin og verdig markering. Vi kjente at det å vera i lag og ha det kjekt, tross alt som hadde skjedd, var godt, og gjev oss tru på det gode. Vi må vise at vi bryr oss om kvarandre.

Spesiell valkamp

Fylkesleiaren er usikker på korleis hendingane i Oslo og på Utøya vil endre valkampen. – Valkampen vert prega av hendingane. Vi kjem til å ha det bak i hovu-

det. Eg trur dei politiske partia har fått noko å tenkje på. Det gir eit nytt fokus og perspektiv på alt, seier ho.

– Vi skylder dei unge liva som gikk tapt på Utøya og i Oslo at vi retter ryggen, og ikkje let oss true til tausheit. Sjølv om handlingane til Anders Behring Breivik er ekstreme må vi ikkje gløyme at han har meningsfeller.

– Difor er det veldig viktig at vi står opp og viser kva vi trur på. Og at vi ber folk gjere det same ved å bruke røysteretten sin den 12. september, sluttar Solveig Løvik Norevik.

NILS FREDRIK HANSEN

Valkamp vart minnekonsert: «Kjære barn, du é framtia for mæ. Alt æ trur på ska væks i lag med dæ», song Åge Aleksandersen og Sambandet. FOTO: NILS FREDRIK HANSEN

Hva nå, ungdom?

– Terrorangrepet på Utøya var et angrep på alle politisk engasjerte ungdommer i Norge – ja, i hele verden. Det gjør det bare enda viktigere at vi ikke gir opp, sier Fagforbundet Ungdoms leder Linn Hemmingsen.

– Vi er fortsatt i sjokk og vantro etter 22/7. Det var et angrep på fagbevegelsen og hele venstresidas verdier. Derfor er det viktig å vise at vi ikke lar oss skremme til taushet. I etterkant har jo folk reagert med samhold, ikke frykt, påpeker hun.

– Til høsten er det både valg og ungdomskonferanse. Vil 22/7 forandre hvor-

dan Fagforbundet Ungdom jobber og hva dere legger vekt på?

– Det er klart at alt som skjer etter 22/7 bærer preg av det. Mange av våre tillitsvalgte er direkte eller indirekte rammet av terroren. Tidligere har vi gjerne satt fokus på enkeltsaker i forbindelse med valg og ungdomskonferanser, men nå vil vi kanskje fokusere mer på kjerneverdiene våre: Demokrati, fellesskap, inkludering. Det var jo nettopp disse verdiene terroren var rettet mot. Sammen med Norsk Folkehjelp har vi lenge jobbet for å bekjempe fordommer og rasisme. Dette arbeidet må vi selvfølgelig fortsette.

– Da bomben i Oslo sentrum gikk av, var det mange som øyeblikkelig antok at det dreide seg om islamistisk terror. Noen muslimer ble truet. Hva synes du om det? Hva kan ungdomsorganiseringa gjøre for å endre disse holdningene?

– Jeg er dessverre ikke overrasket over reaksjonene, selv om jeg synes det er skremmende at det er sånn. Jeg skulle jo

ønske at det ikke hadde skjedd. Men det viser bare at prosjektene vi har sammen med Norsk Folkehjelp fortsatt er nødvendige. Sammen kan vi kanskje bryte ned noen av fordommene til folk. Vi i Fagforbundet Ungdom har alltid lagt stor vekt på inkludering, blant annet med kvotering av ungdomstillitsvalgte. Så vi har vist at det er mulig å være inkluderende. Det kommer vi helt klart til å fortsette med i tida som kommer.

– Hva er det viktigste vi har lært av 22/7 og reaksjonene som kom i etterkant av terroren?

– Det var fint å se hvordan det norske folk taklet krisene. Folk besvarte hat med samhold og kjærlighet, i stedet for frykt og mer hat. Det har jo også internasjonale medier påpekt og trukket fram.

– Har du et budskap til medlemmene?

– Faren til Sverre Flåte Bjørkavåg sa det godt i Sunnmørsposten: «Engasjer dere mer enn noen gang, gi ikke opp. Det ville Sverre likt, og det er eneste måten å besvare galskapen som har skjedd på». Det tror jeg vi alle skal ta med oss. I tillegg er det viktig at vi bygger opp under demokratiet vårt og bruker stemmeretten. Og at vi tar vare på hverandre, sier Linn Hemmingsen.

MORTEN KRISTENSEN

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

På plass hver lørdag

Beboerne i Brada demonstrerer hver lørdag for retten til å bli boende der de bor, selv om de er fattige.

Brada er et av 26 slumområder i Muhammedia, en forstad til millionbyen Casablanca i Marokko.

– Vi ønsker selvsagt ordentlige hus med strøm og skikkelige sanitære forhold, men vi er blitt lovt at vi skal få bygge her vi bor. Nå sier ryktene at lokale myndigheter vil flytte oss cirka ti kilometer herfra, nær motorveien, forteller Khadica og Mustafa B. De snakker på vegne av rundt 5000 beboere.

Ekteparet, som bor i Brada med sine to barn, viser fram et skjøte på eiendommen. Den har vært i familiens eie i mer enn 60 år. På samme eiendom bor Mustafas søster og bror med sine familier. Disse familiene har ordentlige hus, selv om flertallet av husene i Brada er bygget av bølgeblikk og tilfeldige materialer.

Ekteparet B. forteller om kommunens planer om å fjerne slumområdene:

– Det er bra, alle er glade for det. Selv solgte de og de andre beboerne i Brada eiendommene sine til kommunen for 100 dirham kvadratmeteren i 2006. Markedsverdien er nå 15 000 dirham for kvadratmeteren. Beboerne ble til gjengjeld lovet opparbeidede tomter klare til bygging, med vann og kloakk. Beboerne skulle selv bygge hus for egne penger, men med støtte fra USAID.

Mustafa B. forteller at ingen ting har skjedd, men at ryktene går. Husene skulle stått ferdige i 2008, men Brada er fortsatt en slumbebyggelse med bølgeblikk og åpen kloakk.

KARI-SOFIE JENSSEN

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no
Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN